
**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

Prijedlog

**Z A K O N
O DOPUNI ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI**

Sarajevo, juna 2016. godine

**PRIJEDLOG
ZA DONOŠENJE ZAKONA O DOPUNI
ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
PO SKRAĆENOM POSTUPKU**

Predlažemo da se ovaj zakon donese po skraćenom postupku, u skladu sa članom 172. Poslovnika o radu Predstavničkog/Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08), odnosno članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/03), jer nije u pitanju složen i obiman zakon koji zahtijeva redovnu proceduru, budući da se radi o dopuni člana 221. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13). Naime, predlaže se uspostava Komore fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja. Dosadašnje zakonsko rješenje nije omogućavalo strukovno udruživanje fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja u strukovno udruženje-komoru fizioterapeuta, a niti je u ovoj oblasti donijet zaseban zakon o fizioterapijskoj djelatnosti, kao zakon o profesionalnoj samoregulaciji. Navedeni zakon predstavlja realizaciju inicijative delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, gosp. Tomislava Mandića.

Slijedom navedenog, predlažemo donošenje Zakona po skraćenom postupku.

Z A K O N

O DOPUNI ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Član 1.

U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), u članu 221. stav 1. alineja 7. na kraju teksta, tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje se nova alineja 8. koja glasi:

„- Komora fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja.“

Član 2.

- (1) Postojeće komore iz oblasti zdravstva dužne su uskladiti organizaciju i poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Fizioterapeuti svih nivoa obrazovanja obavezno se udružuju u Komoru fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja utemeljenu ovim zakonom.
- (3) Fizioterapeuti svih nivoa obrazovanja, koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona, završili srednju školu zdravstvenog usmjerenja - smjer fizioterapeutski tehničar, višu medicinsku školu - viši fizioterapeutski tehničar, odnosno fakultet zdravstvenih studija - diplomirani fizioterapeut, položili stručni ispit u svom stručnom zvanju, te imali licencu drugih komora iz oblasti zdravstva, dužni su u roku od šest mjeseci, računajući od dana upisa Komore fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja u sudski registar kod ovlaštenog općinskog suda u skladu sa ovim zakonom, učlaniti se u Komoru fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja.
- (4) Važeće licence fizioterapeutima svih nivoa obrazovanja, koje su do dana stupanja na snagu ovog zakona, izdate od drugih komora iz oblasti zdravstva, ostaju na snazi do dana isteka roka važnosti licenci.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O b r a z l o ž e n j e

Zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti

I – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Poglavlju III član 2. pod b) i članu 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema navedenim odredbama predviđene su podijeljene nadležnosti federalne vlasti i kantona u oblasti zdravstva, s tim da:

- federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ove ovlasti (član III 3. stav 3);
- kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (član III 3. stav 4.);
- u skladu sa potrebama nadležnosti u oblasti zdravstva ostvaruju se od strane kantona koordinirano od federalne vlasti (član III 3. stav 1.), pri čemu federalna vlast uzima u obzir različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju (član III 3. stav 3.).

Saglasno ustavnoj podjeli nadležnosti u oblasti zdravstva, te u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10 i 62/10) Prijedlog zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti upućen je kantonima na mišljenje.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Članom 221. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) utvrđene su komore kao strukovna udruženja zdravstvenih radnika koja se obavezno formiraju u sistemu zdravstva. Naime, radi očuvanja i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i ličnih potreba, osiguravanja uvjeta za organiziran nastup zdravstvenih radnika istih profesionalnih grupa, kao i zaštite zdravlja građana, zdravstveni radnici ovisno od stručnog naziva obavezno se udružuju u komore kao strukovna udruženja, i to:

- Komoru liječnika,
- Komoru liječnika - doktora stomatologije,
- Komoru magistara farmacije,
- Komoru medicinskih biohemičara,
- Komoru zdravstvenih tehničara svih profila,
- Komoru diplomiranih medicinskih sestara-tehničara,
- Komoru diplomiranih zdravstvenih inženjera svih profila.

Važno je istaći da u skladu sa čl. 148. i 222. Zakona o zdravstvenoj zaštiti komore iz oblasti zdravstva obavljaju javna ovlaštenja dodijeljena Zakonom od kojih su najvažnija: po službenoj dužnosti izdaje, obnavlja i oduzima licence svojim članovima, vodi jedinstven registar licenciranih članova Komore, organizira kontinuirano obavljanje stručnog usavršavanja za članove komore, certificira članove Komore za upravljanje novim zdravstvenim tehnologijama, izdaje mišljenje nadležnom ministru zdravstva o opravdanosti izdavanja, produženja ili oduzimanja odobrenja za obavljanje poslova privatne prakse, te početka, proširenja, promjene i prestanka rada zdravstvenih ustanova koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, i to sa pozicije i očuvanja profesije koju

zastupa, saglasno općem aktu komore iz ove oblasti i dr.

Fizioterapeuti različitih nivoa obrazovanja su se do sada učlanjivali u Komore zdravstvenih tehničara svih profila, odnosno Komore diplomiranih inženjera svih profila i u istima ostvarivali svoja prava i izvršavali svoje obaveze.

Cijeneći da su fizioterapeuti zasebna struka, koja svoja prava i obaveze ne može najadekvatnije ostvariti pri drugim komorama iz oblasti zdravstva, te cijeneći da u ovoj oblasti nije donijet niti zaseban zakon o fizioterapeutskoj djelatnosti kao zakon o profesionalnoj samoregulaciji, pristupilo se donošenju ovog zakona kojim bi se osigurao pravni osnov za formiranje Komora fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja. Napominjemo da donošenje ovog zakona predstavlja realizaciju inicijative delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, gosp. Tomislava Mandića.

Predloženo je da se ovaj zakon donese po skraćenom postupku, u skladu sa članom 172. Poslovnika o radu Predstavničkog/Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08), kao i članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/03) s obzirom da nije u pitanju složen i obiman zakon koji zahtijeva redovnu proceduru.

III - MIŠLJENJA NA ZAKON

Kao što je istaknuto naprijed, saglasno ustavnoj podjeli nadležnosti u oblasti zdravstva, te u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine na Prijedlog zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti pribavljena su mišljenja kantona. Većina kantona podržala je predloženu dopunu ovog Zakona.

Uz svoju saglasnost dva su kantona dostavila i sugestije u smislu još nekih izmjena ili dopuna Zakona.

Radi se o Unsko-sanskom kantonu koji predlaže i izmjenu u članu 100. u pogledu reguliranja rada kantonalnih bolnica, i to na način da se iz zakona briše obaveza da se to pitanje uređuje kantonalnim zakonom, već pravilnikom kantonalnih ministara zdravstva. Potrebno je skrenuti pažnju da je Federalno ministarstvo zdravstva i ranije odgovorilo Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike po istom pitanju. Naime, članom 100. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se za područje jednog ili više kantona može organizirati kantonalna bolnica koja, pored uvjeta predviđenih za opću i specijalnu bolnicu, ispunjava posteljne, dijagnostičke i druge uvjete utvrđene kantonalnim zakonom. Podsjećamo da su uvjeti za opću i specijalnu bolnicu, osim u zakonskim normama, detaljnije propisani Pravilnikom o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14 i 83/15). U vezi sa dodatnim uvjetima za kantonalnu bolnicu koji se odnose na posteljne, dijagnostičke i druge uvjete ukazali smo da je iste potrebno propisati kantonalnim zakonom, a u skladu sa članom 100. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Naprijed navedeno ne znači da će Odluka o osnivanju kantonalne bolnice prestati da važi jer se radi o dva različita akta: odlukom se utvrđuju osnivačka prava nad kantonalnom bolnicom i obaveze koje iz tih prava proizlaze za osnivača, a kantonalnim zakonom će se propisati samo uvjeti vezani za posteljne, dijagnostičke i eventualno druge uvjete potrebne za efikasno funkcioniranje kantonalne bolnice.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti predviđa da se takve bolnice osnivaju kantonalnim zakonom, koji će utvrditi sve neophodne elemente za osnivanje i rad kantonalne bolnice, uključujući posteljne, dijagnostičke i druge uvjete, a shodno specifičnostima i

potrebama konkretnog kantona koji pristupa osnivanju ovog oblika zdravstvene ustanove.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti upravo zbog specifičnosti svakog kantona bliže ne uređuje potrebne uvjete za osnivanje kantonalne bolnice, osim da ista mora udovoljavati uvjetima predviđenim za opću i specijalnu bolnicu. Stoga napominjemo da je posteljne, dijagnostičke i druge uvjete potrebno propisati kantonalnim zakonom spram potreba kantona, vodeći računa da se osnivanjem bolnice unaprijeđuje kvalitet zdravstvene zaštite pacijenata i ukupni sistem pružanja zdravstvenih usluga na tom području. Također, bitno je imati u vidu opravdanost osnivanja ustanove, njenu ekonomsku održivost i finansijske mogućnosti kantona, što utiče i na utvrđivanje bolničkih kapaciteta, a u nadležnosti je kantona da to cijeni u svakom konkretnom slučaju.

Nadalje, treba istaći da se po ovom pitanju ipak ne mogu uvjeti rada kantonalne bolnice prepustiti u nadležnost samo izvršne vlasti, tj. kantonalnog ministra zdravstva. Kantonalni zakon svoje opravdanje mora imati zbog preuzimanja osnivačkih prava nad kantonalnim bolnicama, i svih obaveza osnivača koje iz toga proizlaze, te postavljanja osnovnog pravnog okvira za djelovanje kantonalnih bolnica. Zbog navedenog, cijenimo da nije opravdano mijenjati član 100. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kako je to predloženo.

Druga sugestija dostavljena je od strane Hercegovačko-neretvanskog kantona u smislu uvođenja sestrinske i primaljske komore u Zakon o zdravstvenoj zaštiti, na način da se prenese norma člana 45. iz Zakona o sestrinstvu i primaljstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 43/13). Međutim, mora se istaći da to nije neophodno u ovom trenutku, jer je Zakon o sestrinstvu i primaljstvu donesen poslije Zakona o zdravstvenoj zaštiti, te se u ovom slučaju primjenjuje načelo prema kojem kasniji zakon derogira ranije doneseni, pređašnji (*lex posterior derogat lex priori*). Komore u oblasti sestrinstva i primaljstva osnivaju se shodno članu 45. Zakona o sestrinstvu i primaljstvu, a u dijelu podjele nadležnosti između federalne i kantonalnih komora primjenjuju se odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti, na koji i upućuje odredba člana 45. Zakona o sestrinstvu i primaljstvu.

IV- OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

U članu 1. predviđeno je da se u članu 221. u stavu 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), u alineji 7. tačka zamjenjuje zarezom i dodaje nova alineja 8. koja glasi: „- Komora fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja.“.

U članu 2. regulirano je da su postojeće komore iz oblasti zdravstva dužne uskladiti organizaciju i poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Fizioterapeuti svih nivoa obrazovanja obavezno se udružuju u Komoru fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja utemeljenu ovim zakonom. Osim toga, fizioterapeuti svih nivoa obrazovanja, koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona, završili srednju školu zdravstvenog usmjerenja-smjer fizioterapeutski tehničar, višu medicinsku školu-viši fizioterapeutski tehničar, odnosno fakultet zdravstvenih studija-diplomirani fizioterapeut, položili stručni ispit u svom stručnom zvanju, te imali licencu drugih komora iz oblasti zdravstva, dužni su u roku od šest mjeseci, računajući od dana upisa Komore fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja u sudski registar kod ovlaštenog općinskog suda u skladu sa ovim zakonom, učlaniti se u Komoru fizioterapeuta svih nivoa obrazovanja. Također, važeće licence fizioterapeutima svih nivoa obrazovanja, koje su do dana stupanja na snagu ovog zakona, izdate od drugih komora iz oblasti zdravstva, ostaju na snazi do dana isteka roka važnosti licenci.

U članu 3. predviđeno je vrijeme stupanja na snagu ovog zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za implementaciju ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Federacije BiH.

Prilog

**ODREDBA
ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13)
koja se dopunjuje**

XX. KOMORE

Član 221.

Radi očuvanja i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i ličnih potreba, osiguravanja uvjeta za organiziran nastup zdravstvenih radnika istih profesionalnih grupa, kao i zaštite zdravlja građana, zdravstveni radnici ovisno od stručnog naziva obavezno se udružuju u komore kao strukovna udruženja, i to:

- Komoru liječnika,
- Komoru liječnika - doktora stomatologije,
- Komoru magistara farmacije,
- Komoru medicinskih biohemičara,
- Komoru zdravstvenih tehničara svih profila,
- Komoru diplomiranih medicinskih sestara-tehničara,
- Komoru diplomiranih zdravstvenih inženjera svih profila.

U ovisnosti da li se komora formira za nivo kantona odnosno Federacije, u nazivu komore ističe se naziv kantona odnosno naziv Federacije.

Komora ima status pravne osobe i upisuje se u registar nadležnog suda.

Komore iz stava 1. ovog člana formiraju se kao strukovna udruženja koja se osnivaju za teritoriju kantona i Federacije.

Statutom komore iz stava 1. ovog člana bliže se uređuju nadležnosti komore.

Federalna komora utvrđuje:

- zajedničke kriterije za licenciranje članova kantonalnih komora,
- sadržaj i izgled registra licenciranih članova komore za federalnu i kantonalnu komoru,
- vodi jedinstven registar licenciranih članova kantonalnih komora,
- zajednički sadržaj stručnog usavršavanja, rokove i postupak provjere stručnosti koje je zdravstveni radnik ostvario u okviru stručnog usavršavanja,
- način i uvjeti za upravljanje novim zdravstvenim tehnologijama,
- obavlja i druge poslove i zadatke koji joj budu dodijeljeni statutom komore iz stava 5. ovog člana.

Komore mogu ostvarivati potporu iz budžeta kantona odnosno Federacije, saglasno mogućnostima ovih budžeta u kalendarskoj godini.

Federalno ministarstvo prati rad federalne komore, a kantonalno ministarstvo prati rad kantonalne komore sa stanovišta provođenja zakona i utvrđene politike iz oblasti zdravstva, te predlažu odgovarajuće mjere za unapređenje njihovog rada.